

sikkert blive hilst med almindelig Tilfredshed hos hele Befolkningen, om man kunde faa en samlet Revision af Forsørgelseslovgivningen, hvilket naturligvis ikke forhindrer, at der forhaabentlig inden ret længe kan fremsættès særligt Forslag til Ændring af Alderdomsunderstøttelsesloven og Lovene om Understøttelser paa forskellige andre Omraader, Sygeunderstøttelser o. s. v., men en samlet Løsning af det andet Spørgsmaal vilde sikkert blive meget lettende for Administrationen og tillige blive hilst med almindelig Tilfredshed.

Til Slutning skal jeg gøre et Par Bemærkninger i Anledning af Udtalelser af det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen), som forleden forsøgte at gøre sig som det store Samlingsmærke for alle mulige Erhvervsklasser og Interesser med Undtagelse af Arbejderne og Fiskerne. I denne Hensigt anførte det ærede Medlem blandt andet de Skavanker, der efter hans Formening var ved de kooperative Virksomheder, advarede mod disse og fremhævede, at de ikke tjente de Samfundsformaal, som man vilde give det Udseende af. Endelig advarede han os mod at kræve en skarp Kontrol med Erhvervslivet. Det var Frygten for de to Ting i Forbindelse med Frygten for Socialdemokratiet, som efter det ærede Medlems Mening skulde bidrage til at samle alle Erhverv, alle Klasser imod en Lovgivning og en privat Virksomhed paa det kooperative Omraade. Jeg tillægger ikke det ærede Medlems Udtalelser stor Betydning, men jeg tror nu ikke, hans Meningsfæller omkring i Landet er enige med ham. De Betragtninger, han gjorde gældende, og navnlig hvad angaar de kooperative Virksomheder, ved jeg, at han ikke er enig med sine politiske Meningsfæller andre Steder, i hvert Fald ikke i den By, hvor jeg har haft den Fornøjelse igennem en Aarsække at føre den Slags Virksomheder ud i Livet. Jeg kan forsikre, at Tilslutningen til disse forskellige kooperative Virksomheder er slet ikke ringe fra den Del af Befolkningen, som det ærede Medlem formentlig anser for sine Meningsfæller. Tilslutningen til disse kooperative Virksomheder kommer fra alle Samfundslags Side, fra alle Erhvervs Side, naar lige undtages naturligvis den paagældende direkte Konkurrent. Det er jo saare naturligt, at Tilslutningen kommer, eftersom man ikke mindst under de forløbne Krigsaar har haft Erfaring for, at netop gennem de kooperative Virksomheder er Befolkningen sikret mod Misbrug af Handelsmonopoler

o. s. v., Misbrug i Retning af, at Erhvervene tager mere fra Befolkningen, end de rettelig bør. Jeg tror at turde sige uden at overdrive, at hvis man havde haft en stærk kooperativ Bevægelse i Byerne under Krigsaarene, som kunde have staaet i direkte og nøje Forbindelse og Samarbejde med Landbrugets Andelsforetagender, saa kunde man have sparet adskillige af de Midler, som det har været nødvendigt at give ud til Hjælp for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, for at den kunde klare sig under de høje Priser, og at man tillige kunde have sparet adskillige af de ministerielle Raads-cirkulærer og Nævns-cirkulærer, som det har været nødvendigt at udstede under denne Periode, fordi man har med den private Erhvervsvirksomhed at gøre, og fordi man ikke har haft tilstrækkelig mange kooperative Virksomheder i Byerne og paa Landet med for øvrigt til, at de har kunnet være den Regulator i Erhvervslivet, som er den bedste Regulator af alle.

En stærk kooperativ Bevægelse, det være sig paa et hvilket som helst Omraade, vil stedse være den bedste Regulator i enhver Henseende, og den mest betryggende for Befolkningen, der herigennem kan værges mod at blive udbyttet paa de Omraader, hvor de kooperative Virksomheder gør sig gældende. Dette kan jeg med saa meget større Berettigelse hævde, som vi indenfor vort lokale Omraade i hvert Fald har haft Beviser i den Retning, da paa et givet Tidspunkt bl. a. Kødordningen skulde gennemføres; og formentlig er det samme Tilfældet rundt omkring i Landet. I den By, som jeg har den Ære at repræsentere, var der Vanskeligheder ved at faa det private Erhverv til at rette sig efter Kødordningens Bestemmelser, og der var for vort Vedkommende ingen anden Udvej, hvis man vilde have Kødordningens Bestemmelser overholdt og ført ud i Livet, end at etablere en kooperativ Virksomhed, som garanterede Befolkningen Varen under de Vilkaar, som Kødordningen foreskrev, og som siden den Tid har tilfredstillet Befolkningens Behov paa dette Omraade, og som fremdeles er den mest søgte og største Forretning i Byen. Det er et lille Eksempel, der illustrerer, hvorledes man ser paa de kooperative Virksomheder, og hvorledes de under en given Situation kan virke; men den samme Indflydelse har de til enhver anden Tid. Thi hvad er det, som skaber Interessen for de kooperative Virksomheder? Det er selvfølgelig Misbruget! Det er Misbruget, der